

การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล*
DEVELOPING A STRATEGIC MANAGEMENT MODEL TO DEVELOP STUDENT ACADEMIC
ACHIEVEMENT. LANGU PITTAYAKHOM SCHOOL SONGKHLA SATUN SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE, SATUN

อำนาจ ฤทธิ์ภักดี

Amnat Ritpakdee

โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล สตูล ประเทศไทย

Langu Pittayakhom School, Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office, Satun, Thailand

Corresponding author E-mail: amnat5213@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม 2) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม 3) ประเมินรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา R & D มีวิธีดำเนินการ คือ 1) สร้างรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ โดยการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาเอกสาร และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน 2) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ กับครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 609 คน 3) ประเมินรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ จากครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 67 คน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย 1) รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดประสงค์ กลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพวิชาการ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา และผลลัพธ์จากการพัฒนา ได้แก่ ผลลัพธ์ตรง คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่ม ด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียน ผลลัพธ์ตาม ได้แก่ ผลการพัฒนาตามกลยุทธ์ 2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ พบว่า ปีการศึกษา 2565 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2564 เท่ากับ 0.46 พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่มและด้านความสนใจและรับผิดชอบในการเรียน อยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ พบว่า มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์, การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน, รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research article are to 1) create a strategic management model to develop the academic achievement of students at Langu Pittayakhom School 2) experiment with a

strategic management model to develop the academic achievement of students. Langu Pittayakhom School 3) Evaluate the strategic management model to develop the academic achievement of students at Langu Pittayakhom School. Using the research method of research and development, R & D has the following methods: 1) Create a strategic management model. By studying and analyzing document content and interview 7 experts and experts. 2) Experiment with the strategic management model. with 609 teachers and students in Secondary school 1 - 6. 3) Evaluate the strategic management model. From 67 teachers and educational personnel, statistics used are mean, standard deviation. Research results: 1) Strategic management model has 4 elements: principles, objectives, 5 strategies, including academic quality development. Student quality development Development of teachers and educational personnel Development of media and learning resources Participation with the community in organizing education and results from development, including direct results, namely academic achievement in 5 learning subject groups. Group work behavior In terms of interest and responsibility in learning, the following results include the results of development according to the strategy. 2) The results of the trial using the strategic management model found that in the academic year 2022, academic achievement increased from the academic year 2021 by 0.46. Performance behavior Groups and areas of interest and responsibility in learning 3) The results of the evaluation of the strategic management model found that it was feasible, appropriate, and useful. at a high level

Keywords: Development of Strategic Management Models, Development of Student Academic Achievement, Strategic Management Model, Academic Achievement

บทนำ

ประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประเทศไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน การยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม (คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) แนวคิดการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม เป็นแนวคิดถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรด้วยความสมัครใจ ตลอดจนร่วมมือในการประเมินผลและควบคุม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 9 กล่าวคือ การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ทั้งนี้ มาตรา 39 กำหนดว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหาร งานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

จากรายงานการวิจัยของ จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เป็นขั้นตอนแรกในการเริ่มกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน เพื่อที่จะนำจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโรงเรียน มากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานของโรงเรียน โดยในแต่ละขั้นตอนต้องกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยต้องกำหนดวิธีและสร้างเครื่องมือในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ระยะเวลาเป็นแผนการปฏิบัติงานชัดเจนต่อเนื่องทุกปี เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ (จันทิมา บุญอนันต์วงศ์, 2561)

ในการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ กำลังประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกันใน 4 ประการ คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ ขาดการบริหารข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ และขาดการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ สนับสนุนที่เข้มแข็งและต่อเนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัด 2) ด้านการเรียนการสอน ครูไม่ครบชั้น ครูยังไม่สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ส่งผลให้ผู้เรียนมีปัญหาการอ่านและการเขียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ และขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 3) ด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ใช้เกณฑ์จัดสรรหลาย ๆ เกณฑ์ เพราะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ ทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ เป็นผลให้ส่วนใหญ่ไม่ได้นำผลการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกมาใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน (จันทิมา บุญอนันต์วงศ์, 2561)

จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารการวัดผลการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนละงูพิทยาคม ปีการศึกษา 2563 - 2564 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 67.56) ภาษาต่างประเทศ (ค่าเฉลี่ย 69.93) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม (ค่าเฉลี่ย 77.06) ของ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษา ต่างประเทศ) และจากการศึกษารายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 พบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ซึ่งให้เห็นว่าโรงเรียนมีจุดที่ต้องพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน คือ ผู้เรียนต้องได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถในการอ่าน การเขียนการสื่อสารและการคิดคำนวณ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ผู้เรียนมีความแตกต่างกัน ดังนั้น จึงต้องจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้หลากหลายวิธี ต้องจัดระบบประเมินตนเองรายบุคคลตามแผนพัฒนาตนเอง ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่คณะครู เพื่อพัฒนาระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งแนวทางการพัฒนา คือ โรงเรียนจำเป็นต้องมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพให้เป็นรูปธรรม มีความชัดเจน และมีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ นำข้อมูลการประเมินตามสภาพจริงมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนละงูพิทยาคม, 2564)

จากปัญหาดังกล่าวนี้นี้ ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนละงูพิทยาคม จึงสนใจแก้ปัญหาผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดยการพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม ที่ใช้ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพวิชาการ อาทิ การพัฒนาด้านหลักสูตรการสอนและหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ด้านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านระบบการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์สารสนเทศ ด้านสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนาด้านทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการคำนวณ

ด้านทักษะความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการคิด ด้านทักษะชีวิตและงานอาชีพ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้วิชาชีพครู และเสริมสร้างระบบแรงจูงใจ กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยการจัดหาและสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การนำสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน การเชิญวิทยากรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคมให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรและนโยบายการศึกษาของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สร้างรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
2. ทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
3. ประเมินรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ โดยการศึกษาแนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565 - 2569) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดการบริหารจัดการศึกษาเชิงกลยุทธ์ การบริหารแบบมีส่วนร่วม แนวคิดการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนารูปแบบ

ขั้นที่ 2 ศึกษารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Positive sampling) โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกไว้ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการศึกษา และมีความเต็มใจให้ความคิดเห็นในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารมากำหนดเป็นกรอบการสร้างแบบสัมภาษณ์ และการบันทึกเทปข้อมูลจาก การสัมภาษณ์ ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างข้อคำถามการสัมภาษณ์โดยมีข้อคำถาม คือ “ท่านเห็นว่ารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ควรเป็นอย่างไร” ในประเด็นต่อไปนี้ หลักการ เป้าหมาย และกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมี ดังนี้ 1) กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพวิชาการ 2) กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 5) กลยุทธ์ที่ 5 การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา และ ผลลัพธ์ตรง (Output) และผลลัพธ์ตาม (Outcome) แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหาที่เป็นข้อคำถามและภาษาที่ใช้ในการถาม โดยการพิจารณาคัดขีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ผลการพิจารณา พบว่า ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 หมายความว่า มีความเที่ยงตรงสูงสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้ จึงนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านภาษาในข้อคำถามให้มีความชัดเจนและครบถ้วน และจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับใหม่เพื่อนำไปใช้จริงกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์ นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ เป็นการล่วงหน้าและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจดบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์ตามประเด็นการสนทนา พร้อมทั้งถอดเทปบันทึกข้อมูลคำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ และสรุปเป็นประเด็นตามข้อคำถามการสัมภาษณ์ในประเด็นหลักการ เป้าหมาย กลยุทธ์ ผลลัพธ์ตรง (Output) และผลลัพธ์ตาม (Outcome)

ขั้นที่ 3 ยกร่างรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ ผู้วิจัยนำผลการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ มากำหนดเป็นกรอบในการยกร่างรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดประสงค์ 3) กลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ และกลยุทธ์ที่ 5 การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา และ 4) ผลลัพธ์ตรง (Output) และผลลัพธ์ตาม (Outcome)

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Positive sampling) โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกไว้ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการศึกษา และมีความเต็มใจให้ความคิดเห็นในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินวิเคราะห์สิ่งที่ประเมิน เลือกรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแล้วจึงสร้างแบบประเมิน จำนวน 9 ข้อ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาตามองค์ประกอบของรูปแบบที่ต้องการวัด โดยการพิจารณาคัดขีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ผลการพิจารณา พบว่า ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 หมายความว่า มีความเที่ยงตรงสูงสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้ และนำแบบประเมินไปใช้จริงกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมประเด็นสนทนากลุ่ม ในวันที่ 21 เมษายน 2565 เวลา 14.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนละงูพิทยาคม ผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร

เชิงกลยุทธ์ฯ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดส่งรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ ไปให้ศึกษาล่วงหน้า พร้อมนัดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดทำประชุมประเด็นสนทนากลุ่ม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ไปทดลองใช้ในปีการศึกษา 2565 โดยมีการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 67 คน เป็นผู้กำกับและรับผิดชอบในการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ กับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 542 คน ปีการศึกษา 2565 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ แบบประเมินพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน และแบบประเมินพฤติกรรมด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน ในด้านการสร้างแบบสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การสร้างแบบประเมินพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่ม ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สิ่งที่จะประเมิน เลือกรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และสร้างแบบประเมินจำนวน 10 ข้อ แล้วนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ผลการพิจารณา พบว่า ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 หมายความว่า มีความเที่ยงตรงสูงสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้ แล้วนำแบบประเมินไปใช้จริงกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อประเมินพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน ในด้านการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สิ่งที่จะประเมิน เลือกรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และสร้างแบบประเมิน จำนวน 10 ข้อ และนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ผลการพิจารณา พบว่า ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 หมายความว่า มีความเที่ยงตรงสูงสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้ แล้วนำแบบประเมินไปใช้จริงกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อประเมินพฤติกรรมด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในรายละเอียดของการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยใช้คู่มือการดำเนินงานที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น และทางโรงเรียนดำเนินการจัดโครงการและกิจกรรมตามรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ ปีการศึกษา 2565 ได้เชิญครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อประชุมสรุปข้อมูลการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียน ประเมินพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่มและประเมินพฤติกรรมด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน ได้สรุปข้อมูลผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการและกิจกรรม ตามรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ วิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนผลประเมินพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน และผลประเมินพฤติกรรมด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการและกิจกรรมตามรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปผล

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีรายละเอียดการประเมินผล ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา 67 คน ปีการศึกษา 2565 ซึ่งได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สิ่งที่ประเมิน เลือกรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และสร้างแบบประเมิน จำนวน 25 ข้อ นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหาที่เป็นข้อคำถาม ความเหมาะสมของข้อคำถาม จุดประสงค์ที่ต้องการวัด และภาษาที่ใช้ในการถาม โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ผลการพิจารณา พบว่า ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 หมายความว่า มีความเที่ยงตรงสูงสามารถใช้วัดตัวแปรที่ศึกษาได้ และจัดพิมพ์แบบประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ และนำไปใช้จริงกับครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนละงูพิทยาคม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยแจกแบบประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนละงูพิทยาคม จำนวน 67 คน ได้รับกลับคืนมา จำนวน 67 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีผลการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดประสงค์ กลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 5 การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา และ ผลลัพธ์จากการพัฒนา ได้แก่ 1) ผลลัพธ์ตรง คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่ม พฤติกรรมด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน และ 2) ผลลัพธ์ตาม ได้แก่ ผลการพัฒนาตามกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปีการศึกษา 2565 โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 80.31 สูงกว่าเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากคะแนนเฉลี่ย ปีการศึกษา 2564 เท่ากับ 0.46 2) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ 3) พฤติกรรมด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการพัฒนาตามกลยุทธ์มี ดังนี้ ผลการพัฒนาคุณภาพวิชาการ พบว่า หลักสูตรสถานศึกษามีความเหมาะสมและความสอดคล้องกับท้องถิ่น และสามารถจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตาม

ความถนัดความสามารถและความสนใจ ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง และโรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีทักษะการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นหาความรู้เพิ่มเติม เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ ลงมือปฏิบัติเรียนรู้ด้วยตนเองในทุกกิจกรรม และนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พัฒนตนเองตามความสนใจและความถนัดอย่างเต็มตามศักยภาพ และมีความสุขกับการเรียน ผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและใช้ข้อมูลวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา ใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม และนำบริบทและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ มีกระบวนการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้คำแนะนำคำปรึกษาและแก้ไขปัญหาก็แก่ผู้เรียน ทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค นอกจากนี้ ครูยังได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบมาใช้ในการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน และประเพณีปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา ผลการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนจัดหาสื่อและนวัตกรรมการศึกษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับหลักสูตรการสอนและครูมีการผลิตสื่อและนวัตกรรมการศึกษาและนำสื่อมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำความรู้ความสามารถเบื้องต้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถใช้ห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และ ผลการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา พบว่า คณะกรรมการ สถานศึกษามีความเข้าใจและปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่กำหนด มีส่วนร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และนักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงทุกคน

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.48) ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.26) และด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.19) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ คือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น 2) จุดประสงค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) กลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 5 การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา และ 4) ผลลัพธ์จากการพัฒนา ได้แก่ ผลลัพธ์ตรง คือ 4.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 4.2) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน และ 4.3) พฤติกรรมด้านความสนใจและความ

รับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน และผลลัพธ์ตาม ได้แก่ ผลการพัฒนาตามกลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดทำกลยุทธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม ปีการศึกษา 2563 - 2564 ผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ผลการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนละงูพิทยาคม ซึ่งมีจุดที่ควรพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดประสบการณ์ที่สร้างความสนใจและแรงจูงใจให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ของตนเอง และผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดเน้นการพัฒนาของโรงเรียน เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สอดคล้องกัน และได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำกลยุทธ์ การดำเนินการดังกล่าว ทำให้ได้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ คือ การพัฒนาหลักสูตรการสอนและหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และการบริหารจัดการชั้นเรียน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีองค์ความรู้วิชาชีพครู พัฒนาสื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศพร ปุมสีดา ที่พบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 4 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ 1) เร่งพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) พัฒนาการบริหารงบประมาณด้านการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 3) พัฒนาการบริหารงานบุคคลด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากร เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และ 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และมี 8 กลยุทธ์รอง 34 วิธีดำเนินการ (ทศพร ปุมสีดา, 2559) และสอดคล้องกับการวิจัยของ สิริมา เปียอยู่ และคณะ พบว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในเขตภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นกลยุทธ์ เป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัดและมาตรการกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น มี 11 กลยุทธ์ ผลการประเมินในด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (สิริมา เปียอยู่ และคณะ, 2561)

2. จากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีข้ออภิปราย ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปีการศึกษา 2565 โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 80.31 เพิ่มขึ้นจากคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2564 เท่ากับ 0.46 2) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) พฤติกรรมด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ ทำให้โรงเรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ครูได้พัฒนาตนเองและวิชาชีพผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนได้ปรับปรุงสภาพห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียน มีความมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก พอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน และครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และนักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง สามารถนำความรู้ไป

ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ติดตาม ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผ่านการประชุมผู้ปกครองระดับโรงเรียน และประชุมผู้ปกครองรายห้องเรียน เพื่อการพัฒนานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Anderson, A. ที่ค้นพบว่า แนวทางการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การสร้างทีมงานที่เป็นผู้นำ การมีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่ชัดเจน จัดลำดับความสำคัญของความร่วมมือ กำหนดข้อตกลงร่วมกัน การพัฒนาจุดแข็งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การสะท้อนกลับและการประเมินกระบวนการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้บริหารและครูต้องมีบทบาท และความรับผิดชอบร่วมกันในการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (Anderson, A., 2016)

2.2 ผลการพัฒนากลยุทธ์ พบว่า ผลการพัฒนาคุณภาพวิชาการ เป็นการพัฒนาหลักสูตรการสอน และหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระบบการวัดและประเมินผล และการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารและครูควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การวางแผน การใช้หลักสูตร และการประเมินหลักสูตร และควรพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้การใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากหลักสูตรแล้ว การพัฒนาคุณภาพวิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้น ปัจจัยหลักสำคัญ คือ การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพครู การจัดครูให้สอนตรงตามความรู้ความสามารถ ความถนัด มีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนการสอน ดังนั้น ครูควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม และมุ่งให้ครูมีภาระการสอนเป็นหลัก และปัจจัยสนับสนุนทำให้การพัฒนาคุณภาพวิชาการมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Vlasic, S., et al. พบว่า การจัดการคุณภาพการศึกษาของประเทศโครเอเชีย เกณฑ์ตัวชี้วัดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำคัญมี 7 ประการ ได้แก่ 1) หลักสูตร ประกอบด้วย โครงสร้างหลักสูตร หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะสำคัญที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3) การเรียนรู้และการสอน ได้แก่ วิธีการสอนของครู ประสิทธิภาพและการเรียนรู้ ความต้องการของนักเรียน การติดตามและประเมินผลการทำงานของนักเรียนและครู 4) ปัจจัยสนับสนุนนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจส่วนบุคคลและสังคมของนักเรียน การติดตามความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และปัจจัยสนับสนุนในด้านการเรียนรู้ กระบวนการ การพัฒนาตนเองของนักเรียนและครู 5) ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ได้แก่ นโยบาย บรรยากาศและความสัมพันธ์ เป้าหมายเฉพาะ และความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง 6) ทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรทางการศึกษา ครู สมาคมวิชาชีพ กฎระเบียบ ระดับการศึกษา การทำงานเป็นทีมความร่วมมือ ทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และ 7) การจัดการ การเป็นผู้นำ และการประกันคุณภาพ (Vlasic, S., et al., 2009)

2.3 ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 มีทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการคำนวณ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการเรียนและการประกอบอาชีพในอนาคต มีทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ทักษะการทำงานเป็นทีมหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้เรียนรู้ถึงการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและเติบโตทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และการมีคุณธรรมจริยธรรมเหมาะสมตามช่วงวัย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น โรงเรียนต้องส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ

ส่งเสริมให้ครูมีเทคนิควิธีการสอนที่ดี และการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ และคณะ ที่ได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่นภาคตะวันออก ด้านการใช้เทคโนโลยี คือ สร้างความตระหนัก แนะนำ ส่งเสริมให้เด็กใช้หลากหลายรูปแบบที่มีประโยชน์ ให้ความรู้ จัดอบรมให้เห็น ประโยชน์และโทษของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และกำกับดูแล/กำหนดระยะเวลาการใช้ (ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ และคณะ, 2560)

2.4 ผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาองค์ความรู้ วิชาชีพครู การทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเรียนรู้และแก้ปัญหาผู้เรียน และเสริมสร้างระบบแรงจูงใจ ได้แก่ โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการศึกษาดูงานของบุคลากร 2) โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และ 3) โครงการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีกิจกรรมย่อย ได้แก่ กิจกรรมทำ แผนพัฒนายาบุคคล (ID-Plan) กิจกรรมอบรมสัมมนาพัฒนาตนเอง กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กิจกรรมการศึกษาดูงาน กิจกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน และกิจกรรมการจัดทำสื่อและนวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การอบรมสัมมนาเชิงวิชาการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือการศึกษาหาข้อมูลด้านวิชาการผ่านระบบต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ได้กว้างขวางมากขึ้น และนำมา ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาศักยภาพครู เพื่อให้ครูสามารถ จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Matorera, D. ที่พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ต่อความสำเร็จในระบบการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มี 5 ปัจจัย ได้แก่ การคิดอย่างเป็นระบบ (System thinking) การมีรูปแบบวิธีคิดที่เปิดกว้าง (Mental model) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared vision) การเรียนรู้ของ สมาชิกในองค์กร (Personal mastery) และการเรียนรู้เป็นทีม (Team learning) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มีความสำคัญต่อ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Matorera, D., 2018)

2.5 ผลการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ภายนอกห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน จัดหาสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศให้นักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ จัด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ คือ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งโรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนรู้อย่างถูกต้องเหมาะสมและต่อเนื่อง เป็นการ กระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ สื่อและแหล่งเรียนรู้เหล่านี้เป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ LaTurner, J. & Lewis, D. ค้นพบว่า การนำโปรแกรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สามารถแก้ปัญหาด้านการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถจัดการเรียน การสอนและการทำงาน เพื่อมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (LaTurner, J. & Lewis, D., 2013) และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hernthaison, P., et al. ที่พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน การจัด สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ส่งผลให้มีห้องเรียนมีคุณภาพและแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนมีคุณภาพ และ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (Hernthaison, P., et al., 2017)

2.6 ผลการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าโรงเรียน และผู้นำชุมชน การ ประชุมผู้ปกครอง จัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองร่วมดูแลนักเรียน การเยี่ยมบ้านนักเรียน การมอบหมายให้ครูและนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และเชิญชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และระดมทรัพยากรเพื่อ การศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการศึกษาไม่ได้เกิดขึ้นในชั้น เรียนเท่านั้น ผู้เรียนไม่ได้ต้องการได้รับการพัฒนาด้านเนื้อหาวิชาการแต่เพียงด้านเดียว แต่ต้องการพัฒนาด้านทักษะ และประสบการณ์ พัฒนาด้านความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องจึงต้องร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง และนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิณสุตา สิริธรรังศรี สรุปว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียน คือ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในลักษณะ 8 ร่วม กล่าวคือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมแก้ ปัญหา ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมชื่นชม โดยชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นปัญหาและความต้องการทางการศึกษาร่วมกัน การจัดทำหลักสูตรและสื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการปฏิบัติร่วมกัน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การร่วมกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในชุมชน ครู และผู้ปกครอง รวมทั้งการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างโรงเรียนและครอบครัว การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนรู้ และด้านกายภาพ ชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร ได้แก่ เงิน อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และร่วมสนับสนุนทรัพยากร ได้แก่ การสนับสนุนครูและบุคลากร เพื่อช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เงิน อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (พิณสุตา สิริธรรังศรี, 2560)

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนละงูพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า โดยรวม รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ในการนำไปบริหารงานโรงเรียน เพราะปัจจัยสำคัญของการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จ ต้องมีรูปแบบการบริหารเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 และการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่หน่วยงานกำหนด และได้รับการยอมรับจากชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริมา เปียอยู่ และคณะ ที่พบว่า ผลการประเมินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในเขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่า ผลการประเมินในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (สิริมา เปียอยู่ และคณะ, 2561)

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดประสงค์ กลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพวิชาการ 2) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 5) การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา และ ผลลัพธ์จากการพัฒนา ได้แก่ 1) ผลลัพธ์ตรง คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่ม ด้านความสนใจและความรับผิดชอบในการเรียน และ 2) ผลลัพธ์ตาม ได้แก่ 2.1) ผลการพัฒนาตามกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ 2.2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ พบว่า ปีการศึกษา 2565 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 80.31 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2564 เท่ากับ 0.46 พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานกลุ่มและด้านความสนใจและรับผิดชอบในการเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ 2.3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ฯ พบว่า มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ด้านข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการประเมินไปใช้ คือ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ คุณภาพนักเรียน การพัฒนาครูและบุคลากร การพัฒนาสื่อและ

แหล่งเรียนรู้ การมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานศึกษา ควรมีการจัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดกลยุทธ์ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร่วมกัน อีกทั้งโรงเรียนควรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับท้องถิ่น ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และควรมีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุและความปลอดภัยในโรงเรียน ควรสนับสนุนให้ครูทำวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน และการผลิตสื่อและนวัตกรรมการศึกษา และนำสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น และควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจที่หลากหลายและนำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก หน้า 8 (13 ตุลาคม 2561).
- จันทิมา บุญอนันต์วงศ์. (2561). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- ทศพร ปุ่มสีดา. (2559). การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พินสุดา สิริธรรังศรี. (2560). การบริหารชุมชนและท้องถิ่นของโรงเรียน ใน ความเป็นผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนละงูพิทยาคม. (2564). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนละงูพิทยาคม ปีการศึกษา 2563 - 2564. สตูล: โรงเรียนละงูพิทยาคม.
- ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ และคณะ. (2560). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่นภาคตะวันออก. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 12(2), 221-234.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สิริมา เปียอยู่ และคณะ. (2561). กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในเขตภาคเหนือตอนล่าง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 12(1), 260-274.
- Anderson, A. (2016). Leadership for school improvement. (Thesis in Doctor of Education), Australian Catholic University. Australia: New South Wales.
- Hernthaison, P., et al. (2017). Development of Participative Management System in Learning Environment for Small Sized Primary Schools. International Education Studies, 10(2), 4-14.
- LaTurner, J. & Lewis, D. (2013). Managing the Implementation of School Improvement Efforts. SEDL INSIGHTS, 1(2), 1-6.
- Matorera, D. (2018). Quality Management Systems in Education. เรียกใช้เมื่อ 22 June 2023 จาก <http://dx.doi.org/10.5772/intechopen.71431>

Vlasic, S., et al. (2009). "Quality Management in Education," Interdisciplinary Management Research. Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics, Croatia, 5(162), 565-573.